

PRIOPĆENJE

FIRST RELEASE

Molimo korisnike da prilikom uporabe podataka obvezno navedu izvor
Users are kindly requested to mention the data source

GODINA/ YEAR III

SARAJEVO, 31.3.2015.

BRJ/ NUMBER 1

BRUTO DOMAĆI PROIZVOD – TROMJESEČNI PODACI

GROSS DOMESTIC PRODUCT – QUARTERLY DATA

Realni rast BDP u četvrtom tromjesečju 2014. godine, u odnosu na isto tromjesečje prethodne godine, iznosio je 2,4%.

Sezonski podešena serija podataka pokazuje rast BDP u četvrtom tromjesečju 2014. godine od 1,3% u odnosu na prethodno tromjesečje.

Promatrano po područjima klasifikacije djelatnosti u četvrtom tromjesečju 2014. godine realni pad bruto dodane vrijednosti zabilježen je u djelatnostima: Vađenje ruda i kamena 6,5%, Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov 6,0%, Hotelijerstvo i ugostiteljstvo 5,6% i Proizvodnja i opskrba električnom energijom 2,5%.

Značajan realni rast bruto dodane vrijednosti zabilježen je u djelatnostima: Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti 11,0% i Transport i skladištenje 7,4%, Trgovina na veliko i malo 5,7%.

The real GDP growth in the fourth quarter of 2014, compared to the same quarter of the previous year, amounted 2.4%.

According to seasonally adjusted data, GDP increased by 1.3% in the fourth quarter of 2014, as compared to the previous quarter.

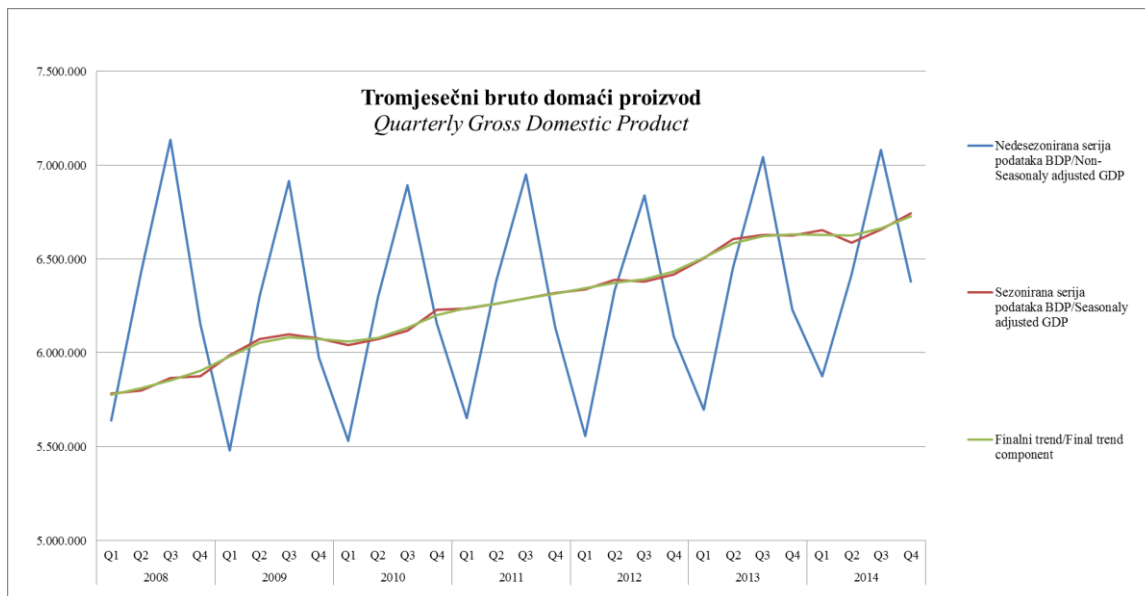
Observed by activities, in the fourth quarter of 2014 compared to the same quarter of the previous year, real fall of the gross value added was recorded in: Mining and quarrying 6.5%, Agriculture, forestry and fishing 6.0%, Hotels and restaurants 5.6% and Electricity, gas, steam and air condition supply 2.5%.

Real growth of the gross value added was recorded in: the Administrative and support service activities 11.0%, Transportation and storage 7.4%, Wholesale and retail trade 5.7%.

Obračun je urađen na temelju raspoloživih službenih pokazatelja Agencije za statistiku BiH i entitetskih zavoda za statistiku.
The calculations are made on the basis of available official indicator of the Agency for Statistics of BiH and the entity statistical institutes.

TROMJESEČNI BRUTO DOMAĆI PROIZVOD Stope realnog rasta
QUARTERLY GROSS DOMESTIC PRODUCT Real growth rate

	2009				2010				2011				2012				2013				2014				%
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	
Nedesezonirani podaci Q/Q-4	-2,8	-2,0	-3,1	-2,9	0,9	0,0	-0,3	3,0	2,2	1,3	0,8	-0,4	-1,7	-0,7	-1,6	-0,8	2,5	2,0	3,0	2,4	3,2	-0,6	0,5	2,4	Non-Seasonally adjusted Q/Q-4
Sezonirani podaci Q/Q-1	1,9	1,4	0,5	-0,4	-0,6	0,5	0,7	1,9	0,1	0,4	0,4	0,5	0,3	0,8	-0,2	0,6	1,3	1,6	0,4	-0,1	0,4	-1,0	1,1	1,3	Seasonally adjusted Q/Q-1
Finalni trend Q/Q-1	1,3	1,2	0,5	-0,2	-0,2	0,3	0,9	1,1	0,6	0,4	0,4	0,4	0,5	0,4	0,3	0,6	1,2	1,2	0,6	0,2	0,0	-0,1	0,6	1,0	Final trend Q/Q-1

Metodološka pojašnjenja

Tromjesečni nacionalni računi primjenjuju iste principe, definicije i strukture kao i godišnji računi.

Za razliku od godišnjih računa, za koje su raspoložive izravne mjere varijabli, izravne informacije na tromjesečnoj osnovi ograničene su pa se procjene uglavnom oslanjaju na pokazatelje. Pokazatelji na detaljnoj razini ekonomskih aktivnosti (2 ili 3 cifre NACE Rev. 2) korišteni su da bi se godišnje procjene, koje su raspoložive, alocirale na tromjesečja za godine za koje postoje godišnje procjene i proizvede procjena za najnoviju godinu za koju godišnji podaci nisu raspoloživi.

Važna osobina tromjesečnih nacionalnih računa je njihova konzistentnost sa godišnjim računima, to jest, suma četiri tromjesečja za bilo koju pojedinačnu godinu jednaka je odgovarajućoj godišnjoj procjeni. Ova jednakost dobiva se pomoću statističke procedure koja se zove „benchmarking“. U kompilaciji tromjesečnog BDP-a BiH, za „benchmark“ proceduru korišten je Denton metod, koji zadržava, koliko je to moguće, kretanje pokazatelja unutar godine, ali uz ograničenje da zbroj sačinjenih tromjesečnih procjena treba biti identičan godišnjim podacima (benchmark podaci).

Serije tromjesečnih podataka BDP-a, u priloženim tablicama, prikazani su u tekućim cijenama, cijenama prethodne godine kao mjerama obujma, te u lančano povezanim vrijednostima u cijenama 2010. Kao što zahtjevaju EU propisi, a što postaje i zajednička praksa među zemljama, tromjesečne mjere obujma BDP-a, kao i kod godišnjih računa, su procijenjene u cijenama prethodne godine, odnosno, cijene koje se koriste za izvođenje mjere obujma mijenjaju se svake godine da bi se bolje odrazila najnovija struktura cijena. Međutim, vrijednosti obujma u cijenama prethodne godine dopuštaju poređenje podataka samo između dvije uzastopne godine (podaci u cijenama prethodne godine za bilo koju godinu sa godišnjim podacima u tekućim cijenama iz prethodne godine). Da bi se dobila dugoročna serija, procjene mjera obujma u cijenama prethodne godine su lančano povezane sa utvrđenim fiksnim referentnim razdobljem, čime se omogućava poređenje između bilo kojih odabranih razdoblja. Odabrano referentno razdoblje za BiH je 2010.

Tablice, uključuju i sezonski podešene serije u cijenama 2010. i stope rasta tromjesečja u odnosu na prethodno tromjesečje. Sezonski podešene serije uklanjaju iz originalnih podataka tromjesečne sezonske fluktuacije i utjecaj kalendara (u obzir je uzet samo utjecaj radnih dana).

Serije su sezonski podešene korištenjem Demetra + softvera i TRAMO-SEATS metode. Korištena je izravna metoda (svaka serija je sezonski podešena, izravno).

Methodological explanations

The quarterly national accounts adopt the same principles, definitions, and structure of the annual accounts.

In contrast with the annual accounts for which direct measures of the variables are available, limited direct information is available on a quarterly basis and the estimates rely mostly on indicators. Indicators at detailed level of economic activities (2 or 3 digits of the NACE Rev. 2) have been used to quarterly allocate the annual estimates for years for which the corresponding annual estimates are available and to produce estimates for the most recent year for which no annual data are available.

An important property of the quarterly national accounts is their consistency with the annual accounts, that is, the sum of the four quarters for any given year is equal to the corresponding annual estimate. This identity is obtained by mean of a statistical procedure called „benchmarking“. The Denton benchmarking method has been used in the compilation of the quarterly GDP of the BiH, thus preserving as much as possible the intra-annual movement of the indicators but subject to the restriction that the sum of the resulting quarterly estimates should be identical to the annual data (the benchmark).

Quarterly GDP data series are presented in the attached tables at current prices and as volume measures at prices of previous year and as chain-linked values at prices of 2010. As requested by EU regulations and also being the most common practice among countries, quarterly volume measures of GDP, like in the annual accounts, are estimated at prices of previous year, that is, the prices used for the derivation of the volume measures change every year to better reflect the most current structure of price relatives. However, volume values at prices of a previous year allow the comparison of the data only between 2 successive years (data at previous year prices for any given year with the annual current price data of the previous year). In order to obtain long-term series, estimates of volume measures at prices of previous year are chain-linked to produce series at a fixed reference period, thus allowing the comparison between any chosen different periods. The selected fixed reference period in BiH is 2010.

The tables include also seasonally adjusted data at prices of 2010 and the respective quarter to previous quarter growth rates. The seasonally adjusted series remove from the original data the quarterly seasonal fluctuations and the calendar effects (only the effect of working days has been considered).

The series have been seasonally adjusted by means of the Demetra + software using the TRAMO-SEATS method. The direct method was used (each series was seasonally adjusted, directly)

KRATICE / ABBREVIATIONS

PODRUČJA DJELATNOSTI PREMA KD

- A** Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov
- B** Vađenje ruda i kamena
- C** Prerađivačka industrija
- D** Proizvodnja i opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija
- E** Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom
- F** Građevinarstvo
- G** Trgovina na veliko i malo; popravak motornih vozila i motocikala
- H** Prijevoz i skladištenje
- I** Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (Hotelijerstvo i ugostiteljstvo)
- J** Informacije i komunikacije
- K** Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja
- L** Poslovanje nekretninama
- M** Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti
- N** Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti
- O** Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje
- P** Obrazovanje
- Q** Djelatnosti zdravstvene i socijalne skrbi
- R** Umjetnost, zabava i rekreacija
- S** Ostale uslužne djelatnosti

SECTIONS ACTIVITIES BY NACE Rev. 2

- Agriculture, forestry and fishing*
- Mining and quarrying*
- Manufacturing*
- Electricity, gas, steam and air conditioning supply*
- Water supply; sewerage, waste management and remediation activities*
- Construction*
- Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles*
- Transportation and storage*
- Accommodation and food service activities*
- Information and communication*
- Financial and insurance activities*
- Real estate activities*
- Professional, scientific and technical activities*
- Administrative and support service activities*
- Public administration and defence; compulsory social security*
- Education*
- Human health and social work activities*
- Arts, entertainment and recreation*
- Other service activities*

Izdaje i tiska Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26
Published and printed by the Agency for Statistics of the Bosnia and Herzegovina, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26

Telefon/Phone: +387 (33) 911 911 · Telefaks/Telefax: +387 (33) 220 622
Elektronička pošta/E-mail : bhas@bhas.ba · Internetska stranica/Web site: <http://www.bhas.ba>

Odgovara zamjenik ravnatelja Fadil Fatić
Person responsible: Fadil Fatić, Deputy Director

Priopćenje priredili: Edina Kozić, Srđan Vitković, Vanja Papaz
Prepared by: Edina Kozić, Srđan Vitković, Vanja Papaz

Podaci iz ovog priopćenja objavljuju se i na internetu
First Release data are also published on the Internet
